

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

GEWONE ZITTING 2019-2020

16 JULI 2020

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

**tot wijziging van het Wetboek van
25 maart 1999 van inspectie, preventie,
vaststelling en bestraffing van
milieumisdrijven, en milieuaansprakelijkheid**

AMENDEMENTEN

na verslag

Zie :

Stukken van het Parlement :

A-137/1 – 2019/2020 : Ontwerp van ordonnantie.

A-137/2 – 2019/2020 : Verslag.

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

SESSION ORDINAIRE 2019-2020

16 JUILLET 2020

PROJET D'ORDONNANCE

**modifiant le Code du 25 mars 1999 de
l'inspection, la prévention, la constatation et
la répression des infractions en matière
d'environnement et de la responsabilité
environnementale**

AMENDEMENTS

après rapport

Voir :

Documents du Parlement :

A-137/1 – 2019/2020 : Projet d'ordonnance.

A-137/2 – 2019/2020 : Rapport.

Nr. 1 (van de heer Tristan ROBERTI (F), mevrouw Lotte STOOPS (N), mevrouw Véronique JAMOULLE (F), mevrouw Marie NAGY (F), mevrouw Hilde SABBE (N) en mevrouw Khadija ZAMOURI (N))

Artikel 13 (nieuw)

Een nieuw artikel 13 toevoegen, dat luidt als volgt :

« In artikel 33 van hetzelfde Wetboek, hernummerd en laatst gewijzigd door de ordonnantie van 8 mei 2014, worden de woorden « na een veroordeling » vervangen door de woorden « na een in kracht van gewijsde gegane strafrechtelijke veroordeling of een definitieve administratieve sanctie ». ».

VERANTWOORDING

Dit amendement komt tot stand als gevolg van het arrest nr. 73/2020 van 28 mei 2020 van het Grondwettelijk Hof.

In dit arrest heeft het Grondwettelijk Hof zich uitgesproken over de volgende prejudiciële vraag betreffende artikel 42 van de ordonnantie van 25 maart 1999 (nu, artikel 52 van het Wetboek van inspectie) :

« Schendt de ordonnantie van 25 maart 1999, en inzonderheid artikel 42 ervan, zo geïnterpreteerd dat het de toepassing ervan niet onderwerpt aan het bestaan van een definitieve voorafgaande veroordeling, die met andere woorden niet langer het voorwerp uitmaakt van een beroep of daarvoor niet meer vatbaar is, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre zij een verschil in behandeling invoert tussen :

- de vermoedelijke daders van de in de artikelen 32 en 33 van de ordonnantie van 25 maart 1999 beoogde misdrijven, die het voorwerp uitmaken van strafrechtelijke vervolgingen, wier straf wegens de staat van herhaling alleen kan worden verzwaard in geval van een in kracht van gewijsde gegane veroordeling vóór de in het geding zijnde misdrijven ; en
- de vermoedelijke daders van de in de artikelen 32 en 33 van de ordonnantie van 25 maart 1999 beoogde misdrijven, die het voorwerp uitmaken van de bij de ordonnantie van 25 maart 1999 geregelde administratieve procedure, wier straf wegens de staat van herhaling kan worden verzwaard zelfs bij ontstentenis van een in kracht van gewijsde gegane veroordeling vóór de in het geding zijnde misdrijven ? ».

Het Grondwettelijk Hof oordeelde dat het verschil in behandeling in kwestie discriminerend was. Volgens het Grondwettelijk Hof, « wanneer de dader van eenzelfde feit op een alternatieve wijze kan worden gestraft, dat wil zeggen wanneer hij, voor dezelfde feiten, ofwel naar de correctionele rechtbank kan worden verwezen, ofwel een administratieve geldboete kan opgelegd krijgen waartegen hem een beroep wordt geboden voor een andere rechtbank dan een strafrechtbank, dient er een parallellisme te bestaan

N° 1 (de M. Tristan ROBERTI (F), Mmes Lotte STOOPS (N), Véronique JAMOULLE (F), Marie NAGY (F), Hilde SABBE (N) et Khadija ZAMOURI (N))

Article 13 (nouveau)

Ajouter un nouvel article 13 rédigé comme suit :

« Dans l'article 33 du même Code, renuméroté et modifié en dernier lieu par l'ordonnance du 8 mai 2014, les mots « après une condamnation » sont remplacés par les mots « après une condamnation pénale coulée en force de chose jugée ou une sanction administrative définitive ». ».

JUSTIFICATION

Le présent amendement fait suite à l'arrêt de la Cour constitutionnelle n° 73/2020 du 28 mai 2020.

Dans cet arrêt, la Cour constitutionnelle s'est prononcée sur la question préjudicielle suivante relative à l'article 42 de l'ordonnance du 25 mars 1999 (aujourd'hui, l'article 52 du Code de l'inspection) :

« L'ordonnance du 25 mars 1999, et plus particulièrement son article 42, interprété comme ne soumettant pas son application à l'existence d'une condamnation préalable définitive, c'est-à-dire qui ne fait plus l'objet ou n'est plus susceptible d'un recours, viole-t-elle les articles 10 et 11 de la Constitution en tant qu'elle instaure une différence de traitement entre :

- les auteurs présumés des infractions visées par les articles 32 et 33 de l'ordonnance du 25 mars 1999, qui font l'objet de poursuites pénales, qui ne sont susceptibles de voir leur peine aggravée pour état de récidive qu'en cas de condamnation coulée en force de chose jugée antérieure aux infractions en cause ; et
- les auteurs présumés des infractions visées par les articles 32 et 33 de l'ordonnance du 25 mars 1999, qui font l'objet de la procédure administrative organisée par l'ordonnance du 25 mars 1999, qui sont susceptibles de voir leur peine aggravée pour état de récidive, même en l'absence de condamnation coulée en force de chose jugée antérieure aux infractions en cause ? ».

La Cour constitutionnelle a estimé que la différence de traitement en question était discriminatoire. Selon elle, « lorsque l'auteur d'un même fait peut être puni de manière alternative, c'est-à-dire lorsque, pour des mêmes faits, il peut, soit être renvoyé devant le tribunal correctionnel, soit se voir infliger une amende administrative contre laquelle un recours lui est offert devant un tribunal non pénal, un parallélisme doit exister entre les mesures d'individualisation de la peine ». La

tussen de maatregelen tot individualisering van de straf". Het Grondwettelijk Hof oordeelde dat "de eigen kenmerken van de procedure van de administratieve sanctie staan niet eraan in de weg dat alleen de misdrijven waarvan de vaststelling niet het voorwerp heeft uitgemaakt van een beroep of die, in geval van beroep, zijn bevestigd bij een rechterlijke beslissing, in aanmerking worden genomen als grondslag voor een verhoging van de opgelopen administratieve geldboete wanneer het bestrafte misdrijf een herhaling is van een vroeger soortgelijk gedrag van de dader». Bijgevolg heeft het Grondwettelijk Hof voor recht gezegd dat "artikel 42 van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 25 maart 1999 « betreffende de opsporing, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van misdrijven inzake leefmilieu », geïnterpreteerd in die zin dat het de toepassing ervan niet onderwerpt aan het bestaan van een definitieve voorafgaande administratieve geldboete, die met andere woorden niet langer het voorwerp uitmaakt van een beroep of daarvoor niet meer vatbaar is, schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet ».

Dit amendement beantwoordt aan twee doelstellingen.

Ten eerste heeft dit amendement tot doel het Wetboek van inspectie voor de toekomst te wijzigen om te voldoen aan het bovenvermelde arrest van het Grondwettelijk Hof. Dit amendement houdt geen nadelige erkenning wat betreft de eventuele gevolgen van het arrest van het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de vroegere misdrijven.

In dit verband heeft de voorgestelde wijziging tot doel recidive toe te passen op de situatie waarin een nieuw misdrijf wordt vastgesteld binnen drie jaar na een definitieve administratieve sanctie. Onder een definitieve administratieve sanctie wordt verstaan een administratieve sanctie waartegen geen beroep is ingesteld binnen de voorgeschreven termijn of waarvoor de beroepen zijn uitgeput, de beroepen in kwestie zijnde het administratief beroep bij het Milieucollege en het beroep tot nietigverklaring bij de Raad van State.

Ten tweede beoogt dit amendement het mogelijk te maken dat, in geval van strafrechtelijke vervolging of administratieve vervolging, de regels inzake recidive kunnen worden toegepast zowel wanneer het vorige misdrijf is bestraft met een in kracht van gewijsde gegane strafrechtelijke veroordeling als wanneer het vorige misdrijf is bestraft met een definitieve administratieve sanctie. Met andere woorden, voor de toepassing van de strafrechtelijke recidive, is het irrelevant of het vorige misdrijf met een strafrechtelijke of administratieve sanctie is bestraft. Evenzo is het, voor de toepassing van de administratieve recidive, irrelevant of het vorige misdrijf met een strafrechtelijke of administratieve sanctie is bestraft. Dit is bedoeld om het parallelisme tussen de strafrechtelijke recidive en de administratieve recidive nog verder te vergroten.

Cour constitutionnelle a estimé que « les caractéristiques spécifiques de la procédure de la sanction administrative ne font pas obstacle à ce que seules les infractions dont la constatation n'a pas fait l'objet d'un recours ou qui, en cas de recours, ont été confirmées par une décision juridictionnelle, soient prises en considération pour fonder une augmentation de l'amende administrative encourue lorsque l'infraction sanctionnée est une réitération d'un comportement similaire passé du contrevenant ». Par conséquent, la Cour constitutionnelle a dit pour droit que « l'article 42 de l'ordonnance de la Région de Bruxelles-Capitale du 25 mars 1999 « relative à la recherche, la constatation, la poursuite et la répression des infractions en matière d'environnement », interprété comme ne soumettant pas son application à l'existence d'une amende administrative préalable définitive, c'est-à-dire qui ne fait plus l'objet ou n'est plus susceptible d'un recours, viole les articles 10 et 11 de la Constitution ».

Le présent amendement rencontre deux objectifs.

Premièrement, le présent amendement vise à modifier pour l'avenir le Code de l'inspection afin de se conformer à l'arrêt précité de la Cour constitutionnelle. Cet amendement n'implique aucune reconnaissance préjudiciable quant aux conséquences éventuelles de l'arrêt de la Cour constitutionnelle pour ce qui concerne les infractions passées.

À cet égard, la modification proposée vise à appliquer la récidive à la situation où une nouvelle infraction est constatée dans les trois ans suivant une sanction administrative définitive. Par sanction administrative définitive, il faut entendre une sanction administrative qui n'a pas fait l'objet de recours dans le délai imparti ou à l'égard de laquelle les recours ont été épuisés, les recours en question étant le recours administratif au Collège d'environnement et le recours en annulation au Conseil d'Etat.

Deuxièmement, le présent amendement vise à permettre, en cas de poursuites pénales ou de poursuites administratives, que les règles relatives à la récidive puissent être appliquées aussi bien dans l'hypothèse où l'infraction antérieure a été sanctionnée d'une condamnation pénale coulée en force de chose jugée que dans l'hypothèse où l'infraction antérieure a été sanctionnée d'une sanction administrative définitive. Autrement dit, pour que la récidive pénale puisse s'appliquer, il est sans incidence que l'infraction antérieure ait été sanctionnée pénalement ou administrativement. De même, pour que la récidive administrative puisse s'appliquer, il est sans incidence que l'infraction antérieure ait été sanctionnée pénalement ou administrativement. Ceci vise à accroître encore davantage le parallélisme entre la récidive pénale et la récidive administrative.

Nr. 2 (van de heer Tristan ROBERTI (F), mevrouw Lotte STOOPS (N), mevrouw Véronique JAMOULLE (F), mevrouw Marie NAGY (F), mevrouw Hilde SABBE (N) en mevrouw Khadija ZAMOURI (N))

Artikel 14 (nieuw)

Een nieuw artikel 14 toevoegen, dat luidt als volgt :

« In artikel 52 van hetzelfde Wetboek, hernummerd en laatst gewijzigd door de ordonnantie van 8 mei 2014, worden de woorden « Indien binnen drie jaar na de datum van het proces-verbaal een nieuw misdrijf wordt vastgesteld » vervangen door de woorden « Indien, binnen drie jaar na een in kracht van gewijsde gegane strafrechtelijke veroordeling of een definitieve administratieve sanctie voor een misdrijf bedoeld in artikel 31, een nieuw misdrijf bedoeld in artikel 31 wordt vastgesteld ». ».

VERANTWOORDING

Zelfde verantwoording als die van artikel 13.

N° 2 (de M. Tristan ROBERTI (F), Mmes Lotte STOOPS (N), Véronique JAMOULLE (F), Marie NAGY (F), Hilde SABBE (N) et Khadija ZAMOURI (N))

Article 14 (nouveau)

Ajouter un nouvel article 14 rédigé comme suit :

« Dans l'article 52 du même Code, renuméroté et modifié en dernier lieu par l'ordonnance du 8 mai 2014, les mots « Si une nouvelle infraction est constatée dans les trois ans à compter de la date du procès-verbal » sont remplacés par les mots « Si, dans un délai de trois ans après une condamnation pénale coulée en force de chose jugée ou une sanction administrative définitive pour une infraction visée à l'article 31, une nouvelle infraction visée à l'article 31 est constatée ». ».

JUSTIFICATION

Même justification que l'article 13.

Tristan ROBERTI (F)
Lotte STOOPS (N)
Véronique JAMOULLE (F)
Marie NAGY (F)
Hilde SABBE (N)
Khadija ZAMOURI (N)